

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kolleci

“İnformasiyalaşdırmanın texniki vasitələri”

fənninin

PROQRAMI

040548 – “İnformasiya texnologiyası sistemləri”

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Bakı
İdarəetmə və Texnologiya Kollecinin Metodiki
şurasının 15 sentyabr 2017-ci il tarixli iclasının
qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

(Protokol № 1)

Bakı 2017

Tərtib etdi:

Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kollecinin
ixtisas müəllimi

Teymurova Sevər Tofiq

Redaktor:

Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kollecinin
“Kompyuter və kompyuter şəbəkələri” FBK-
nın sədri

Yunusov Ağabala Abdulxeyir

Rəy verənlər:

Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kollecinin
ixtisas müəllimi

Miriyeva Gültəkin Allahşükür

Az TU “KS və şəbəkələri” kaf., dosent

Səmədov F.Ç.

İZAHAT VƏRƏQİ

Hesablama texnikasının və internet şəbəkələrinin sürətli inkişafı, onun insan fəaliyyətinin bütün sahələrinə daxil olması mütəxəssislər qarşısında təhsil sistemində, o cümlədən peşəyönümlü kolleclərdə kompyuter biliyinin öyrənilməsi və ondan istifadənin genişləndirilməsi kimi bir məsələ qoymuşdur.

“İnformasiyalaşdırmanın texniki vasitələri” fənni üzrə tərtib olunmuş 60 saatlıq(30 saat müəhazirə və 30 saat seminar) bu proqram kollecdə “İnformasiya texnologiyası sistemləri” ixtisasında təhsil alan tələbələr üçün nəzərdə tutulmuşdur. Proqrama həm nəzəri, həm də məşğələ saatları daxildir. Tədris proqramının məqsədi tələbələrə fərdi kompyuterlərlə periferiya qurğuları arasında informasiya mübadiləsinin əsas üsullarını, periferiya qurğularına qoşulma vasitələrini öyrətməkdir. Fərdi kompyuterlər və periferiya qurğuları modelləri mütəmadi olaraq zamanın tələbinə uyğun təkmilləşdirilir və inkişaf edir. Proqramın yazılmasında əsas məqsəd tələbələrə informasiyalaşdırmanın texniki vasitələri haqqında məlumat vermək, onlarla işləmək vərdişlərinə yiyələnməyi öyrətməkdir.

MÖVZULAR ÜZRƏ SAATLARIN PAYLANMASI

№	Mövzuların adları	Mühazirə	Seminar
1.	HT vasitələrinin əsas konstruktiv elementləri	2	2
2.	Kompyuterlərin əlavə qurğuları	2	2
3.	Monitorlar, xarakteristikaları	2	2
4.	Monitorların növləri və işləmə prinsipləri	2	2
5.	Videosistemlərin texnologiyaları.	2	2
6.	Web kamera, nəzarət görüntüləri	2	2
7.	Proyektorlar	2	2
8.	Kompyuterin giriş qurğuları (klaviatura, siçan, coystik, modem, mikrofon)	2	2
9.	Skanerlər, növləri və işləmə prinsipi	2	2
10.	Çap qurğuları. İşləməsi haqqında ümumi məlumat.	2	2
11.	Qrafik qurucular. (Plotterlər)	2	2
12.	Qeyri-standart periferiya qurğuları. 3D dizaynerlər üçün siçan, 3D dizaynerlər üçün printerlər və s.	2	2
13.	Plazma panellər. PDA (cib kompyuterləri) Smartfonlar	2	2
14.	İnfraqırmızı klaviatura. Tachpad	2	2
15.	Periferiya qurğularının servis xidməti	2	2
Cəmi: 60 saat			

MÖVZULAR VƏ ONLARIN İZAHİ

Mövzu 1. HT vasitələrinin əsas konstruktiv elementləri – 4 saat

Sistem bloku, monitor, klaviatura, onların işləmə prinsipləri haqqında qısa məlumat

Mövzu 2. Kompüterlərin əlavə qurğuları – 4 saat

Printer, skaner, proyektorlar, xarici modemlər, plotterlər, akustik avadanlıqlar haqqında qısa məlumat

Mövzu 3. Monitorlar, xarakteristikaları – 4 saat

Monitorların qida mənbəyi. CRT və LCD monitorları, hazırlanma texnologiyası. Ekranın tipinə görə xarakteristikalar. İstifadə olunan matrisanın tipi.

Mövzu 4. Monitorların növləri və işləmə prinsipləri – 4 saat

İlk monitorlar. İşləmə prinsipi. Quruluşu. LCD, Oled monitorları, quruluşu və işləmə prinsipləri. Monitorların növləri, fərqli cəhətləri. Əsas xarakteristikaları. İstifadə müddəti.

Mövzu 5. Videosistemlərin texnologiyaları – 4 saat

Videosistemlərin əvvəlki və yeni texnologiyaları, onların fərqi. Canlı video çəkilişlər, kompüterə ötürmə üsulu. Rəqəmsal fotoqrafiyanın yaranma tarixinin xronologiyası. Videofomatlı şəkillərin maqnit daşıyıcılarına, disketlərə yazılışı

Mövzu 6. Web kamera. Nəzarət görüntüləri – 4 saat

Kameralar. Onların növləri. Rəqəmsal kameralar. Onların sazlanması. Web kameralar. Onların iş prinsipi. Kameraların kompüterə qoşulması və məlumat mübadiləsi

Mövzu 7. Proyektor – 4 saat

Proyektorların növləri. Multimediya proyektorları. Televiziya siqnallarının analog proyektorları. Rəqəmsal proyektorlar

Mövzu 8. Kompüterin giriş qurğuları (klaviatura, siçan, coystik, modem, mikrafon) – 4 saat

Giriş qurğularının təsnifatı. Onların əhəmiyyəti. Klaviatura, növləri, iş prinsipi. Manipulyatorlar. Onların ümumi xarakteristikası

Mövzu 9. Skanerlər, növləri və işləmə prinsipi – 4 saat

Skanerlər. İş prinsipi. Standart və əl skanerləri. Onların fərqləri. Skanerin kompyutərə qoşulması. Skanerlə daxil edilən məlumatın keyfiyyətinin idarə edilməsi.

Mövzu 10. Çap qurğuları. İşləməsi haqqında ümumi məlumat – 4 saat

Çap qurğularının təsnifatı. Çap qurğularında yazma əməliyyatları. Çap qurğularının tərkib hissələri. Əlaqə interfeysləri. Printerlər. İş prinsipi, təsnifatı və növləri.

Mövzu 11. Qrafik qurucular (Plotterlər) – 4 saat

Təsviri incəsənət işlərinin daxil edilməsi. Onların redaktəsi. Böyük ölçülü sənədlərin çapı. Plotterlər. Onların sazlanması

Mövzu 12. Qeyri-standart periferiya qurğuları. 3D dizaynerlər üçün siçan, 3D dizaynerlər üçün printerlər və s. – 4 saat

3D monitorlar. 3D dizaynerlər üçün siçan, 3D dizaynerlər üçün printerlər, 3D eynəklər, 3D plotterlər. Qeyri-standart klaviaturalar. Yaranma tarixləri. Standart və qeyri-standart periferiya qurğularının fərqləri, üstünlükləri.

Mövzu 13. Plazma panellər. PDA (cib kompyuterləri) Smartfonlar – 4 saat

Qaz-plazma monitorunun yaranma tarixi. Quruluşu. İşləmə prinsipi. Üstün cəhətləri. Piksəllərin düzülüşü. Planşetlər. Elektron kitablar. Smartfonlar, növləri. Üstünlükləri.

Mövzu 14. İnfraqırmızı klaviatura. Tachpad – 4 saat

İnfraqırmızı klaviaturalar. Növləri. Üstünlükləri. Standart klaviaturalardan fərqləri. Virtual klaviaturalar. Taçpadların xüsusiyyətləri. Üstün cəhətləri. İş prinsipləri. Funksional düymələri.

Mövzu 15. Periferiya qurğularının servis xidməti – 4 saat

Periferiya qurğularının servis xidməti. Periferiya qurğularının komponentlərinin sazlanması və tənzimlənməsi. Nasazlıqların aradan qaldırılması. Diaqnostik proqramlardan istifadə. Diaqnostik proseslərin növləri.

ƏDƏBİYYAT

1. Z.Tağıyeva, S.Mazanova “Kompyuter sisteminin quruluşu və əməliyyat sistemləri”, 2012
2. A.Babayev, E.Seyidzadə “Fərdi kompüterin element vasitələri və periferiya qurğuları”, Bakı 2008
3. Э.Таненбаум «Архитектура компьютера» 2014
4. 1001 совет по устройству компьютера. Ревича Ю.
5. Скотт Мюллер «Модернизация и ремонт ПК» 2003
6. Б. Гагам «ЭВМ и системы»
7. Модернизация и ремонт ПК.Скотт Мюллер, 13-е изд. 2003г.
8. Internet для чайников 5-е изд. Джон Р.Левик и др. 1998г
9. Обеспечение Internet-безопасность, А.Н.Прихода, 2007
10. Windows 7. Алексей Чекмарев, 2010г.
11. Распределенные системы обработки информации Алиев А.А
12. İnternet resursları:
 - a) <http://en.wikibooks.org>
 - b) <http://open.ifmo.ru>
 - c) <http://www.kayzen.az>

**Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kollecinin
ixtisas fənn müəllimi Teymurova Sevər Tofiq qızı
orta ixtisas müəssisələrində təhsil alan tələbələr
üçün “İnformasiyalaşdırmanın texniki vasitələri”
fənnindən hazırladığı proqrama**

Rəy

“İnformasiyalaşdırmanın texniki vasitələri” fənni üzrə tərtib olunmuş proqram 60 saati əhatə edir. Bura həm nəzəri, həm də praktiki saatlar daxildir. Proqramda ayrı-ayrı mövzularda texniki vasitələrin və kompyuterə qoşulan periferiya qurğularının qoşulmasından və onların işləmə prosesləri və s. kimi məsələlər açıqlanır. Müəllim Teymurova Sevər Tofiq qızı “İnformasiyalaşdırmanın texniki vasitələri” fənni üzrə tərtib etdiyi proqramın tədrisini mümkün hesab edirəm.

**Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kollecinin
fənn ixtisas müəllimi**

Miriyeva Gültəkin

**Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kollecinin
ixtisas fənn müəllimi Teymurova Sevər Tofiq qızı
orta ixtisas müəssisələrində təhsil alan tələbələr
üçün “İnformasiyalaşdırmanın texniki vasitələri”
fənnindən hazırladığı proqrama**

Rəy

Hal-hazırda cəmiyyətin informasiyalaşdırılması, bütün müəssisə və təşkilatların kompyuterləşdirilməsi elmi-texniki tərəqqinin əsas istiqamətlərindən biridir. Ona görə də kompyuterlərdən istifadə etmək üçün onun imkanlarını, onunla işləmə qaydalarını və eləcə də həll olunan məsələlərin təyinatını və qoyuluşunu bilmək lazımdır.

Kollecin fənn-ixtisas müəllimi S.T. Teymurovanın tərtib etdiyi proqramda İnformasiyalaşdırmanın texniki vasitələrinin vacib komponentləri, proqramda ayrı-ayrı mövzularda texniki vasitələrin və əlavə qoşulan qurğuların işləmə və qoşulma prinsipləri və s. kimi məsələlər öz əksini tapmışdır.

Müəllim Teymurova Sevər Tofiq qızı hazırladığı bu proqramın orta ixtisas təhsili müəssisələrində tədris olunmasını məqsədəuyğun hesab edirəm.

